

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie (na herstel) aan de opleiding hbo-bachelor Informatica van Hogeschool Inholland

Gegevens

datum	Naam instelling	:	Hogeschool Inholland
31 oktober 2014	Naam opleiding	:	hbo-bachelor Informatica (240 EC)
onderwerp	Datum aanvraag	:	20 december 2012
Besluit accreditatie	Variant opleiding	:	voltijd
hbo-ba Informatica	Locatie opleiding	:	Haarlem
van Hogeschool	Datum goedkeuren	:	
Inholland (002947)	panel	:	21 augustus 2012
uw kenmerk	Datum locatiebezoek	:	8 oktober 2012
Acc2014-001	Datum visitatierapport	:	december 2012
ons kenmerk	Datum herstelbesluit NVAO	:	28 augustus 2013
NVAO/20143371/AH			
bijlagen	Datum heraanvraag	:	7 mei 2014
3	Datum goedkeuren aangepast	:	
	panel	:	17 juni 2014
	Datum tweede locatiebezoek:	:	11 juli 2014
	Datum rapport herbeoordeling:	:	18 augustus 2014
	Instellingstoets kwaliteitszorg	:	niet van toepassing

Voorgeschiedenis

Hogeschool Inholland heeft bij brief van 20 december 2012 bij de NVAO accreditatie aangevraagd voor de hbo-bacheloropleiding Informatica. In het daartoe bijgevoegde visitatierapport van december 2012 heeft het panel dat de opleiding op basis van een uitgebreide opleidingsbeoordeling heeft gevisiteerd, een onvoldoende gegeven op standaard 16 (Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties). Op basis daarvan beoordeelde het panel de opleiding als geheel met een onvoldoende.

Bij brief van 15 maart 2013 heeft de NVAO Hogeschool Inholland in de gelegenheid gesteld om een herstelplan in te dienen. De opleiding heeft op 28 mei 2013 bij de NVAO een herstelplan ingediend. Bij het herstelplan was het positieve oordeel van het panel over het plan gevoegd.

Bij brief van 28 augustus 2013 heeft de NVAO een besluit genomen waarin met toepassing van het bepaalde in art. 5a.12a WHW een herstelperiode werd toegekend van een jaar en de accreditatietermijn van de opleiding werd verlengd tot en met 31 december 2014. In het voornemen besluit werd als voorwaarde gesteld dat de instelling uiterlijk 1 juli 2014 een aanvraag zou indienen om een besluit tot vaststelling dat de opleiding alsnog aan het toepasselijke kader voldoet. Daarbij zou het panel zijn oordeel bekend moeten maken over

Pagina 2 van 10 een aantal door de NVAO genoemde elementen, waaronder een hernieuwde beoordeling van standaard 16.

Bij brief van 7 mei 2014 heeft Hogeschool Inholland bij de NVAO een aanvraag ingediend om een besluit tot vaststelling dat de opleiding alsnog aan het toepasselijke kader voldoet. Bij brief van 19 augustus 2014 heeft de instelling de NVAO in kennis gesteld van de resultaten van de beoordeling van het panel, waar om was verzocht in de NVAO-brieven van 15 maart 2013 en 28 augustus 2013.

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Artikel 5a.12a van de WHW.

Accreditatiebesluit WHW (Stb. 2011, 536).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport van december 2012 deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden ten aanzien van de standaarden 1 t/m 15 van het toepasselijke beoordelingskader. Tevens stelt de NVAO vast dat het (gedeeltelijke aangepaste) panel in zijn rapport d.d. 18 augustus 2014 over in ieder geval de herbeoordeling (na herstel) van standaard 16 deugdelijk en kenbaar heeft aangegeven op welke gronden het deze standaard voldoende heeft bevonden. Ook op de overige in het herstelbesluit van de NVAO d.d. 28 augustus 2013 genoemde elementen is het panel tot een positief oordeel gekomen.

Visitatierapport d.d. december 2012

Samenvatting van de bevindingen en overwegingen van het oorspronkelijke panel.

De opleiding Informatica leidt studenten op die op professionele wijze taken kunnen uitvoeren op het gebied van het ontwikkelen en toepassen van Informatie –en Communicatie Technologie. Het programmeeronderwijs speelt een centrale rol in de opleiding van Hogeschool Inholland. De opleiding richt zich met haar programmeeronderwijs op de creatieve industrie die in de regio sterk aanwezig is. Zij doet dit in de vorm van Media Technology en Mobile Development. De voltijdse opleiding Informatica van Hogeschool Inholland is gebaseerd op een volledig vierjarig curriculum van 240 ECTS. Beroepen waarvoor de student wordt opgeleid zijn o.a.: programmeur, functioneel ontwerper, technisch ontwerper en web-designer.

1. Beoogde eindkwalificaties

De opleiding Informatica baseert zich op de landelijke domeinbeschrijving van de Bachelor of ICT van de HBO-I stichting. De opleiding informatica kent zes opleidings specifieke competenties, Analyseren, Adviseren, Ontwerpen, Realiseren, Exploiteren, beheren en onderhouden en Methodisch werken. De opleiding heeft voor het studiejaar 2012-2013 de competentie 'methodisch werken' vervangen door twee nieuwe competenties, te weten 'professionaliseren' en 'onderzoeken'.

De opleiding profileert zich in het nieuwe programma door zich in het bijzonder te richten op de creatieve industrie en op de ontwikkelingen binnen de ICT. In en rond Haarlem zijn veel bedrijven en bedrijfjes actief op dit terrein. De nadruk van de opleiding blijft echter op de 'achterkant' liggen en niet op het design, ook al wordt hier wel aandacht aan besteed. De eindkwalificaties passen wat betreft niveau en oriëntatie binnen het Nederlands

Pagina 3 van 10 kwalificatieraamwerk. De actuele eisen die vanuit internationaal perspectief worden gesteld zijn gewaarborgd door de hbo-i competenties en de opleiding heeft heldere doelstellingen op het gebied van internationalisering en onderzoek.

Het panel waardeert standaard 1 met een 'voldoende'.

2. Programma

Het programma van de opleiding zorgt ervoor dat de studenten de beoogde eindkwalificaties kunnen bereiken. Het programma is praktijkgericht en bevat talrijke projecten. De opleiding sluit partnerships met bedrijven en maakt veel gebruik van externe deskundigheid.

De basis voor het uitrollen van een stevige onderzoekslijn ligt er en deze wordt de komende jaren verder uitgewerkt. De opleiding werkt met een competentiematrix, waarin de competenties en bijbehorende beheersingsindicatoren zijn gekoppeld aan de modules. Er is horizontale- en verticale samenhang. De opleiding Informatica kent een grotendeels gedeelde propedeuse (op 5 ECTS na) samen met de andere twee opleidingen uit het cluster ICT. De breedte van het programma wordt door alle betrokkenen als positief ervaren en breed gedragen. Het didactisch concept is competentiegericht. Het programma omvat onderwijseenheden met geïntegreerde inhoud (kennis, vaardigheden en beroepshouding), naast inhoudelijke gerichte vakken en vaardigheden. De opleiding levert maatwerk ten aanzien van de diverse instroom en werkt hierin samen met de ICT richtingen binnen ROC's.

De standaarden 2, 3, 4 en 6 beoordeelt het panel als 'voldoende' en standaard 5 als 'goed', standaard 7 voldoet.

3. Personeel

De opleiding onderneemt doeltreffende activiteiten en maatregelen om de doelen te realiseren, zoals een uitbreiding van de onderwijsformatie, het sluiten van convenanten met bedrijven uit het beroepenveld die zich bereid hebben verklaard docentstages te faciliteren en het uitvoeren van een personele schouw.

Het personeel is voldoende gekwalificeerd. Voor specialistische onderwerpen in het programma haalt de opleiding externe deskundigen binnen. Dit gebeurt in de vorm van eenmalige gastcolleges tot het gezamenlijk ontwikkelen en geven van onderwijs.

Het team is klein en kwetsbaar, maar de opleiding treft doeltreffende maatregelen om de druk op het personeel te verminderen en de formatie uit te breiden.

De onderzoeksvaardigheden van docenten zijn een punt van aandacht. Op dit moment is geen gedeelde visie op het type onderzoek dat in deze opleiding aan de orde is. Er is wel een scholingsplan met betrek tot onderzoek en onderzoeksvaardigheden in uitvoering.

Standaard 8, 9 en 10 beoordeelt het panel als 'voldoende'.

4. Voorzieningen

Het panel is van oordeel dat de voorzieningen van de opleiding toereikend zijn om het programma te kunnen uitvoeren. De ICT-voorzieningen zijn voldoende, maar voor een informatica opleiding vindt het panel de voorzieningen aan de magere kant. De opleiding heeft de beschikking over een fysieke uitleenbare mediacollecție en de bibliotheek heeft recent een uitgebreide digitale 'afdeling' gelanceerd. De opleiding heeft een adequate opzet

Pagina 4 van 10 van studieloopbaan- en stagebegeleiding. De begeleiding van studenten tijdens stages en afstuderen is ruim aanwezig en deze is toegankelijk voor studenten, mede door de persoonlijke kleinschalige benadering die door studenten zeer wordt gewaardeerd. De informatievoorziening is op basis van feedback van studenten nog een punt van aandacht voor de opleiding.

Standaard 11 en 12 beoordeelt het panel als 'voldoende'.

5. Interne kwaliteitszorg

De opleiding evalueert periodiek op basis van meetbare doelen de tevredenheid van alle relevante groepen. De uitkomsten leiden tot aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan de realisatie van de doelen. Over de resultaten wordt gecommuniceerd.

Het panel beoordeelt de standaarden 13 en 14 als 'voldoende' en standaard 15 als 'goed'.

6. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Het oorspronkelijke panel is in zijn rapport van december 2012 tot de score 'onvoldoende' gekomen. Het panel voor de herbeoordeling beoordeelt deze standaard in zijn rapport van 18 augustus 2014 als voldoende. Zie onder,

Visitatierapport herbeoordeling d.d. 18 augustus 2014

Samenvatting van de bevindingen en overwegingen van het panel voor de herbeoordeling.

Als vervolg op de door de NVAO toegekende hersteltermijn met betrekking tot het gerealiseerde niveau van de Bacheloropleiding Informatica van uw hogeschool, locatie Haarlem, heeft een –gedeeltelijk – nieuw samengesteld panel beoordeeld (i) of de in 2012 geconstateerde tekortkomingen in de opleiding zijn opgeheven, (ii) of thans het door de opleiding geleverde resultaat aan de maat is, en (iii) of de genomen maatregelen dusdanig zijn verankerd in de organisatie dat verwacht mag worden dat het eindniveau van de opleiding blijvend is geborgd.

Op grond van de door de opleiding opgestelde Kritische Reflectie (juni 2014), waarin zij reflecteert op de uitvoering van het herstelplan, en een locatieaudit op 11 juli jl., komt het panel op de drie voornoemde punten unaniem tot een positief oordeel en daarmee tot een positief oordeel op Standaard 16 (gerealiseerde eindkwalificaties) uit het NVAO-beoordelingskader voor de zogenoemde Uitgebreide Opleidingsbeoordeling.

Op hoofdlijnen komt het panel tot de volgende beoordeling.

Opheffen tekortkomingen

Het panel heeft op grond van de door de opleiding geleverde documentatie, de auditgesprekken op 11 juli 2014 en de selectie van eindwerken kunnen vaststellen dat de opleiding erin is geslaagd om zich binnen de gegeven termijn over de volle breedte te herstellen.

Er is sprake van een gestructureerde en gedegen aanpak, die nauwgezet wordt uitgevoerd en die veel vergt van het docententeam. De opleiding heeft in 2012 de slagkracht van het docententeam vergroot door 2,6fte extra inzet, waarvan 0,6 fte ten behoeve van onderzoekexpertise. De commissie constateert dat het hersteltraject de werkdruk onder de docenten merkbaar heeft doen toenemen. Nu de opleiding per september 2014 de instroom van studenten aanzienlijk ziet toenemen, beveelt het panel de opleiding aan de feitelijke

Pagina 5 van 10 inzet van docenten zorgvuldig te monitoren ten einde (i) de kwaliteit van uitvoering van de ingezette verbeteringen blijvend te waarborgen en (ii) waar nodig extra formatie in te zetten of (iii) sommige onderdelen van het afstudeerproces te vereenvoudigen, dan wel efficiënter te laten plaatsvinden.

Visie

De opleiding heeft haar visie op onderzoek in dialoog met docenten/examinatoren en onderzoekexperts geformuleerd. Deze visie stelt onderzoek in dienst van de professie en beoogt het onderzoekend vermogen bij studenten te vergroten. Het panel vindt de geformuleerde visie passend voor een hbo-bacheloropleiding Informatica. Een consequente uitvoering van de visie vraagt echter nog aandacht.

Het panel constateert, mede naar aanleiding van de gesprekken met de docenten en de onderzoekexpert dat de opleiding neigt naar een 'overaccentuering' van onderzoek – daar waar een systematische aanpak van onderzoek in 2012 nog geheel ontbrak. De commissie beschouwt dit als onderdeel van het herstelproces, waarbij de opleiding nog zoekend is naar de juiste balans en maatvoering.

Docenten, het management en met name ook de specifieke onderzoekdocenten zijn zich bewust van deze ontwikkelingsfase in het herstelproces. Het panel heeft hier begrip voor; het ziet binnen andere hbo-opleidingen soortgelijke 'pendulebewegingen' waar het gaat om de verhouding tussen onderzoek en de professie, en de integratie van onderzoekvaardigheden in de curricula.

Concluderend, stelt de commissie vast dat de opleiding haar visie op onderzoek in uitwisseling met docenten/examinatoren en onderzoekexperts geformuleerd heeft. Deze visie is passend voor een hbo-bacheloropleiding Informatica; in het proces van implementatie moet nog de juiste balans gevonden worden tussen de onderzoekscomponent en de vakinhoudelijke dimensie, met name bij het afstuderen. De opleiding is zich hiervan bewust.

Programma

De opleiding heeft de onderzoek- en taalleerlijn goed uitgewerkt en de invoering ervan gedetailleerd neergelegd in een implementatieplan; de uitwerking van de onderzoek- en taalleerlijn als integraal onderdeel van het curriculum sluit uitstekend aan op de geformuleerde visie op onderzoek en taalbeheersing.

Resultaat

Het panel stelt vast dat de opleiding het afstudeerproces in gelijke gevallen (per cohort) op eenzelfde wijze uitvoert. De beoordelingsformulieren zijn aangepast aan de door de opleiding geformuleerde visie op onderzoek en taalbeheersing, en de aanscherping van de generieke eindcompetenties 'professionaliseren' en 'onderzoeken'. De hantering van de beoordelingscriteria door de examinatoren, de verwoording van hun oordeel, met een consistente verwijzing naar de juiste beoordelingsschaal, verdient nog de aandacht.

Gerealiseerd niveau

De opleiding heeft het afstudeerniveau van de studenten die ten tijde van de vorige audit in het derde en vierde jaar verkeerden aan de maat gebracht. Alle 15 geselecteerde eindwerkstukken vond de commissie van voldoende niveau. Wel vindt de commissie dat de opleiding nu een onevenredig zwaar accent legt op de onderzoekscomponent. De commissie verwacht dat toekomstige afstudeerders door de aanpassingen in het programma waarin een

Pagina 6 van 10 onderzoek- en taalleerlijn is geïntegreerd, zullen leren de uitvoering van hun onderzoek nog meer in dienst te stellen van hun beroepsuitoefening.

Remediërende maatregelen

De opleiding heeft de voorgenomen remediërende maatregelen voor de zittende cohorten studenten op een systematische en vruchtbare wijze uitgevoerd. Het niveau van de afstudeerwerken toont aan dat de remediërende maatregelen eraan hebben bijgedragen dat met name de derde- en vierdejaarsstudenten alsnog voldoende bagage hebben om hun afstudeerstage met behulp van onderzoek op hbo-bachelorniveau te voltooien.

Verankering van de maatregelen

Het panel concludeert dat de door de opleiding genomen maatregelen stevig in de opleiding zijn/worden verankerd:

- Ter verankering van de genomen maatregelen, heeft de opleiding een substantieel trainings- en uitwisselingsprogramma voor docenten opgezet in onderzoek en onderzoekvaardigheden. Kallibratie- en reviewsessies (interviews) maken daar deel van uit en zijn blijvend in het professionaliseringsprogramma van de docenten opgenomen. Ook externe partijen (andere hogescholen/werkveld) zijn hierbij betrokken;
- Er is sprake van een continue dialoog tussen docenten/examinatoren, de onderzoek-experts en de BVC over de kwaliteit van afstuderen en de ondersteunende betekenis van onderzoek voor de hbo-bachelor informatica;
- Veel van de genoemde verbetermaatregelen kregen inmiddels een vertaalslag naar het curriculum; ook de competentiekaarten zijn aangescherpt op het onderzoekend vermogen van de student;
- Ook in de kwaliteit van begeleiden en examineren wordt door de opleiding blijvend geïnvesteerd, via scholing en interviews;
- Een meting van de kwaliteit van uitvoering van de genomen maatregelen is onderdeel van de reguliere pdca-cyclus;
- De examencommissie is stevig in positie gebracht, betrokken bij de hersteloperatie en de borging van het eindniveau van de opleiding, ondermeer door de kwaliteit van examinatoren te controleren en toe te zien op de uitwerking van beoordelingscriteria.

Op grond van het vorenstaande adviseert het panel de NVAO de opleiding opnieuw te accrediteren voor een termijn van zes (6) jaar.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool Inholland te Haarlem in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 8 september 2014 naar voren te brengen. Bij brief van 19 september 2014 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot enkele redactionele aanpassingen.

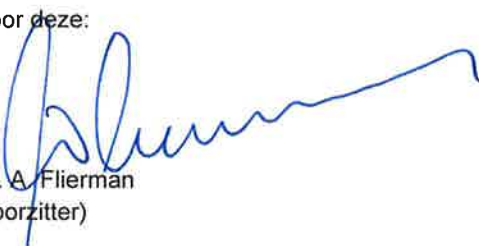
De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bacheloropleiding Informatica (240 EC; variant: voltijd; locatie: Haarlem) van Hogeschool Inholland te Haarlem. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt ingevolge het bepaalde in artikel 5a.12a, vijfde lid, van de WHW in werking op 28 augustus 2013 en is van kracht tot en met 27 augustus 2019.

Den Haag, 31 oktober 2014

De NVAO

Voor deze:

Dr. A. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaarden	Beoordeling door het panel
		<i>voltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	V
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	V
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	V
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	G
	6. Het programma is studeerbaar.	V
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	V
	3. Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.
9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.		V
10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.		V
4. Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	V
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	V
5. Kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	V
	14. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	V
	15. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	G
6. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	V (2014)
Eindoordeel		V (2014)

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval	58%	40%	29%	38%	46%	28%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor

Cohort	2005	2006	2007
Uitval	14%	7%	12%

Tabel 3: Rendement

Cohort	2005	2006	2007
Rendement	70%	64%	67%

Tabel 4: Docentkwaliteit

Graad	Ma	PhD
Percentage	40%	0%

Tabel 5: Student-docentratio

Ratio	23,9:1
--------------	--------

Tabel 6: Contacturen (omgerekend naar klokuren)

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen	15	11	9	9

- F.M. Brouwer (voorzitter), is senior adviseur bij Hobéon;
- Prof.dr.ir. M. Timmerman (lid), is werkzaam op het terrein van informatica en technische informatica in het onderwijs (Katholieke Universiteit Brussel en de Koninklijke Militaire School, de KMS) en het bedrijfsleven;
- Drs. B. Taselaar (lid), is operationeel directeur van ICT Office en lid van de Executive Board van Digital Europe, vice-chairman van WITSA (World Information Technology and Services Alliance) en bestuurslid van ECABO (Economisch en Administratief Beroepsonderwijs) en EXIN (Nationaal Exameninstituut voor professionele ICT opleidingen);
- T. Moorman (student-lid), is student aan de Hogeschool Leiden. Hij is derdejaars student van de bachelor opleiding Informatica en volgt daarnaast een interdisciplinair honoursprogramma.

Het panel werd ondersteund door drs. P. Boer, secretaris (gecertificeerd).

Bijlage 4: panelsamenstelling herbeoordeling (rapport d.d. 18 augustus 2014)

- F.M. Brouwer (voorzitter), is senior adviseur bij Hobéon;
- Prof.dr.ir. M. Timmerman (lid), is werkzaam op het terrein van informatica en technische informatica in het onderwijs (Katholieke Universiteit Brussel en de Koninklijke Militaire School, de KMS) en het bedrijfsleven;
- R. Kersemakers (lid), is software architect en developer bij Océ Technology BV
- R. Uithol, (student-lid), is recent afgestudeerde van de bacheloropleiding Informatica van de Hogeschool Utrecht.

Het panel werd ondersteund door H.R. van der Made, secretaris (gecertificeerd).